

der staaer, idetmindste, naar det første Endbringsforslag bliver vedtaget, men jeg troer, at Thinget kunde have været dem forbunden, naar de, efterat de allerede havde begyndt at redigere, havde foretaget en fuldstændig Omredaction, thi det bliver ogsaa, saaledes som det efter Endbringsforslaget vil komme til at staae, dog kun daarligt Dansk.

Sonne: Jeg maa erkjende, at den Tanke, der ligger til Grund for det Lovforslag, vi nu behandle, er baade agtværdig og smuk, idet det gaaer ud paa, at alle Mennesker ere lige, og at Lyndeforholdet i sig selv er uafhængende nok, saa at vi ikke bør gjøre det endnu besværligere ved Bestemmelser, der gjøre det endnu mere trykkelende, og ganske vist forekommer det ogsaa mig, at dengang Lyndeloven i 1854 blev vedtagen, toges der nok saa meget Hensyn til Huusbondens Tarv som til Lyndets Bedste. Saavidt jeg erindrer, var det ogsaa kun den Omstændighed, at den i det Thing, hvori den behandlede sig, fremkom saa kort før Sessionsens Slutning, der gjorde, at man bestemte sig til at vedtage den som den var, for at faae Loven ud, som man dog erkjendte for en Forbedring, hellere end ved Endbringsforslag at søge den forandret, og saaledes mulig risquere, at den ei blev fremmet. Navnlige troer jeg, at det kan siges, at § 59 har Hensyn til Huusbondens Tarv, thi den giver Huusbonden Ret til at indsætte et Skudsmaal imod Lyndets Villie, til at indsætte en Dadel over dets Forhold i Tjenesten, for at advare Andre, og det bethyder Meget for Lyndet at faae en saadan Dadel indført i Skudsmaalsbogen. Skudsmaalsbogen er det Actstykke, som han fører med sig, og som skal bevise hans Forhold, det er det, hvorpaa han søger ny Condition, og naar Bogen indeholder et saadant afstrækkende Vidnesbyrd, gjør det ham jo stort Afbræk i hans fremtidige Tjenesteforhold. Naar her er blevet paastaet, at Bestemmelsen dog bør være der, for Huusbondens Skyld, at man ogsaa skal see paa Huusbondens Ret, og at et saadant dadelende Skudsmaal medfører det Gode for Huusbonden, at han kan være sig for et Lynde, som derefter er mindre godt, — jeg maa dog her allerede i Forbigaaende bemærke, at et

daarligt Skudsmaal ogsaa kan faaes, uden at Lyndet har været saa meget daarligt, uden at det egentlig har fortjent det, idet nemlig uheldige Omstændigheder kunne have bevirket, at Huusbonden i de sidste Dage har været mindre tilfreds med Lyndet; det er en Undtagelse, men skee kan det. — saa troer jeg dog, at denne de Herrers Mening alligevel vil ssee Fyldest, hvis vort Forslag bliver vedtaget, thi ogsaa det er et Slags Vidnesbyrd, om, at Forholdet har været mindre godt, naar der ikke staaer noget Skudsmaal. De Herrer, der derimod ere imod Lovforslaget, fordi de i det Hele taget ere imod Skudsmaal, forekomme mig ogsaa at kunne gaae ind paa vort Forslag; thi hvad de egentlig tilsigte, at ville forhindre, nemlig at der gives et Vidnesbyrd om, hvorledes Forholdet har været, kan dog ikke undgaaes, saalænge Lovforslaget beholder den Stikkelse, hvori det er kommet til os. Saalænge nemlig Samfundsforholdene ere, som de ere, og det altsaa maa erkjendes at være nødvendigt, at der tilføres i Skudsmaalsbogen, hvor Vedkommende har opholdt sig, navnlig for det mulige Tilfælde. Skyld, at Lyndet vil kunne komme til at trænge til offentlig Hjælp, saa vil der i selve en saadan Tilførsel ligge enten en Anbefaling eller en Misrecommendation, fordi jo det gode Lynde i Reglen bliver længe paa eet Sted, og altsaa i Tilførselen derom har en Anbefaling, medens den, der flytter hver Stiftedag, har i Tilførselen derom en Misrecommendation. Selv altsaa om der end ikke staaer noget Skudsmaal skrevet i Begges Bøger om deres Forhold, vil selve Tilførselen om Tjenestetiden være Vidnesbyrd. Det Forslag, som jeg tilligemed en anden æret Rigsdagsmand har tilladt mig at stille, forekommer mig derfor at maatte kunne tilfredsstille begge Parter. Ganste at undgaae Vidnesbyrd kan man forresten aldrig; thi ethvert godt Lynde, der søger Tjeneste, vil gjerne sikkre sig et Vidnesbyrd fra den Tjeneste, det sidst forlod, om, at dets Forhold der har været godt, og det er jo navnlig det gode Lynde, der maa tages Hensyn til. Naar nu Vidnesbyrdet ikke maa gives i selve Skudsmaalsbogen, vil Vedkommende altsaa see at faae en Anbefaling paa et Stykke løst Papir, men det forekommer mig nu meget una-